

INSTYTUT
ARCHEOLOGII i ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych
Polskiej Akademii Nauk

Zespół Antropologii Pradziejów i Średniowiecza przy Sekcji Archeologii Komitetu Nauk Historycznych PAN

zapraszają na
ogólnopolską konferencję

„Archeologia a język”

15 maja 2026

w Instytucie Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk
al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa
sala 202

Część I

10.00 Rozpoczęcie konferencji Dorota Cyngot, Joanna Popielska-Grzybowska

10.10-10.35 Arkadiusz Marciniak *Archeologia a język*

10.35-11.00 Stanisław Iwaniszewski *Notacje, semazjografia*

11.00-11.25 Dorota Ławecka *Teksty na rzeczach – perspektywa archeologa*

11.25-11.50 Franciszek M. Stępniewski *Teksty w kontekstach – praktyki mezopotamskie*

11.50-12.00 przerwa

12.00-12.25 Joanna Popielska-Grzybowska *Moc słowa i słowa mocy – pismo egipskie i jego „życiowy kontekst”*

12.25-12.50 Andrzej Babkiewicz *Czy w indyjskim rydwanie można było się rozsiąść pod parasolem?*

12.50-13.15 Grzegorz Ochała *Kon-teksty, czyli jak czytać inskrypcje w ich naturalnym środowisku: studium przypadku z chrześcijańskiej doliny Nilu*

13.15-13.40 Tomasz Płóciennik *Errare humanum est, czyli o tym, co błędy w inskrypcjach łacińskich mówią nam o poziomie znajomości pisma i języka wśród ludzi je wykonujących*

13.40-14.15 przerwa

Część II

14.15-14.40 Mariola Jakubowicz *Związek między etymologią a archeologią w świetle rekonstrukcji leksyki prasłowiańskiej*

14.40-15.05 Wojciech Wróblewski *Rznięcie na rżysku, czyli „odpowiednie dać rzeczy słowo”*

15.05-15.30 Katarzyna Skrzyńska-Jankowska *Toponimy i archeologia na południowym Mazowszu i Podlasiu. Podsumowanie badań z lat 2014–2024*

15.30-15.55 Beata Gramatyka *O pozornej zbieżności wyrazów rakev i Rękawka na tle badań archeologicznych Kopca Kraka*

15.55-16.05 przerwa

16.05-16.30 Dorota Pazio-Wlazłowska *Czy archeologia i etnolingwistyka mogą się gdzieś spotkać? W pajęczynie wątpliwości*

16.30-16.55 Ewa Masłowska *Dusza z ciała wyleciała, na zielonej łące stała*

16.55-17.20 Dorota Cyngot *Etnolingwistyczny koncept DOM w archeologii*

17.20-17.45 Anna Zalewska *Potencjał koncepcji JOS w badaniach języka archeologii*

17.45-17.55 przerwa

Część III

17.55-18.30 dyskusja panelowa

Moderatorzy: Dorota Cyngot, Arkadiusz Marciniak, Joanna Popielska-Grzybowska

Uczestnicy: wszyscy prelegenci i zaproszeni goście

Dyskutanci:

dr Andrzej Babkiewicz, Wydział Orientalistyczny, Uniwersytet Warszawski

prof. dr hab. Teresa Dobrzyńska, Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk

Beata Gramatyka, Instytut Archeologii, Uniwersytet Jagielloński

Krzysztof Gutowski, Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych Polskiej Akademii Nauk

dr hab. Stanisław Iwaniszewski, Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie, Escuela Nacional de Antropología e Historia, Ciudad de México, Meksyk

dr hab. Mariola Jakubowicz, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk

prof. dr hab. Adam Łajtar, Wydział Archeologii, Uniwersytet Warszawski

dr hab. prof. UW Dorota Ławecka, Wydział Archeologii, Uniwersytet Warszawski

prof. dr hab. Adam Łukaszewicz, Wydział Archeologii, Uniwersytet Warszawski

prof. dr hab. Arkadiusz Marciniak, Wydział Archeologii, Uniwersytet Adama Mickiewicza

dr hab. prof. IS PAN Ewa Masłowska, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk

dr hab. Grzegorz Ochała, Wydział Archeologii, Uniwersytet Warszawski

dr hab. prof. IS PAN Dorota Pazio-Wlazłowska, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk

Tomasz Płóciennik, Wydział Archeologii, Uniwersytet Warszawski

dr Katarzyna Skrzyńska-Jankowska, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

dr Franciszek Stępniewski, Wydział Archeologii, Uniwersytet Warszawski

dr Wojciech Wróblewski, Wydział Archeologii, Uniwersytet Warszawski

dr hab. prof. UŁ Anna Zalewska, Katedra Archeologii Historycznej i Bronioznawstwa, Uniwersytet Łódzki

dr Marta Żuchowska, Wydział Archeologii, Uniwersytet Warszawski

dr Robert Żukowski, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

22 maja 2026
w Instytucie Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk
al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa
sala 202

Część I

10.00 Rozpoczęcie konferencji Dorota Cyngot, Joanna Popielska-Grzybowska

10.10-10.35 Kendra Willson, *Ślady kontaktów językowych w napisach runicznych*

10.35-11.00 Anna Kaiper, *Ile języków znał wiking? O tym jakimi językami posługiwano się na Austrvegr*

11.00-11.25 Błażej Stanisławski, *Rusowie w Konstantynopolu „u świętego Mamy” w kontekście „przekazów” źródeł materialnych*

11.25-11.50 Leszek P. Słupecki, *Austrvegr czyli droga „od Waregów do Greków” w świetle różnych źródeł i przekazów w różnych językach*

11.50-12.00 przerwa

Część II

12.00-12.25 Adam Łukaszewicz, *Język i nauka na manowcach. Problemy nie tylko archeologii*

12.25-12.50 Krzysztof Gutowski, *Rytuał między językiem a materią. Refleksje nad ofiarą wedyjską*

12.50-13.15 Marta Żuchowska, *Z czego robiono „psie skarpety”? Problemy z interpretacją terminologii włókienniczej w chińskich tekstach źródłowych*

13.15-13.40 Robert Żukowski, *Problemy w identyfikacji Arabów i Persów w Chinach w drugiej połowie I tysiąclecia n.e.*

13.40-14.15 przerwa

Część III

14.15-16.00 dyskusja panelowa

Zaproszeni wykładowcy i uczestnicy

Moderatorzy: Dorota Cyngot, Arkadiusz Marciniak, Joanna Popielska-Grzybowska

Uczestnicy: wszyscy prelegenci i zaproszeni goście